

7.9
~~31.8.2012~~

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Lausuntopyyntö 22.5.2012, OKM/77/040/2011

Lausunto raportista Toiminnallista ruotsia – lähtökohtia ruotsin opetuksen kehittämiseksi toisena kotimaisena kielenä

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt lausuntoa ruotsin kielen opetuksen kehittämisryhmän otsikossa mainitusta raportista. Ruotsin kielen opetuksen kehittämisryhmän tehtävänä oli arvioida opetuksen laajuutta ja opetusjärjestelyjä eri koulutusasteilla, selvittää eri vaihtoehdot ruotsin kielen järjestämiseksi perusopetuksessa ja tehdä ehdotukset ruotsin kielen opetuksen ja oppimisen parantamiseksi.

Raportissa ruotsin kielen tarvetta ja käyttöä on tarkasteltu erityisesti työelämän näkökulmasta. Ruotsin kielen opetuksen suurimmiksi haasteiksi nostetaan kielikoulutuksen jatkumo varhaiskasvatuksesta aikuiskoulutukseen, kielteiset asenteet ja motivaation puute ruotsin opiskelua kohtaan sekä maahanmuuttajien yhdenmukaiset koulutusmahdollisuudet. Näihin vastauksiksi ja ruotsin kielen osaamisen kehittämiseksi työryhmä on esittänyt 21 eri toimenpide-ehdotusta.

Valtiovarainministeriön lausunto

Yleistä

Valtiovarainministeriö pitää raportissa esitettyjä tavoitteita ja ehdotettuja toimenpiteitä monelta osin kannatettavina. Toimenpide-ehdotuksille ei kuitenkaan ole esitetty taloudellisia vaikutuksia. Näyttää siltä, että osa toimenpiteistä olisi toteutettavissa nykyisillä resursseilla toimintatapoja uudistamalla tai olemassa olevaa rahoitusta uudelleen kohdentamalla.

Kuten työryhmän raportin johtopäätöksissä todetaan, on ruotsin kielen oppimista ja opetusta kehitetty useissa hankkeissa hyvin tuloksin. Hankkeiden ja tutkimusten tulokset eivät kuitenkaan ole juuri muuttaneet toimintaa. Edellä mainitun sekä resurssien tehokkaan käytön perusteella valtiovarainministeriö edellyttää, että uusiin kehittämishankkeisiin suhtaudutaan kriittisesti ja sen sijaan keskitytään aiemmassa työssä saatujen hyvien tulosten viemiseen käytäntöön.

Toimenpide-ehdotus 2:

Työryhmä ehdottaa varhaisten ruotsin kielen valintamahdollisuuksien turvaamisen varmistamista esimerkiksi suuntaamalla vapaaehtoisen A2-ruotsin opetukseen kohdennettua valtion erityisavustusta. Valtiovarainministeriö viittaa 20.3.2012 antamaansa lausuntoon perusopetuksen yleisten valtakunnallisten tavoitteiden sekä perusopetuksen tuntijaon uudistamista valmistelleen työryhmän ehdotuksista. Lausunnossa on perusteltu, miksi yleisestä valtionosuusrahoituksesta erillinen rahoitusjärjestelmä on valtion rahoitusvastuun ja järjestelmän selkeyden kannalta ongelmallinen.

Lopuksi

Valtiovarainministeriö korostaa, että ehdotusten mahdollisen toteutumisen tulee aina tapahtua valtion talousarvion ja valtiontalouden kehysten puitteissa. Jos ehdotettuja toimenpiteitä halutaan toteutettavaksi, tulee ne sisällyttää valtiontalouden kehys- ja sen osana tapahtuvaan peruspalveluohjelmamenettelyyn.

Jatkotyössä tulee selkeästi kuvata toimenpide-ehdotuksista kullekin taholle koituvat vuosittaiset kokonaiskustannukset sekä pyrkiä niiden rahoittamiseen olemassa olevien resurssien puitteissa.

Valtiosihteeri
kansliapäällikkönä

Raimo Sailas

Osastopäällikkö,
budjettipäällikkö

Hannu Mäkinen